KKR HOVEDSTADEN

Rammeaftale 2017

Det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet

Kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden

Styringsaftale 2017
Udviklingsstrategi 2017

Indhold

s.3 **Indledning**

s.4 **Udviklingsstrategi 2017**

s. 5 Særligt tema

s. 6 Fokusområde

s.7 **Styringsaftale 2017**

s. 7 **Nyt i Styringsaftale 2017**

s. 8 **Aftale om udvikling i udgifter per dag**

s.9 **Bilagsliste**

s. 9 **Bilag til Styringsaftale**

s. 9 **Bilag til Udviklings-strategi**

Indledning

Knap 1,8 mio. mennesker. Det er de børn, unge og voksne, der bor i hovedstadsregionen. En broget flok i alle aldre, med forskellige baggrunde og forskellige ressourcer.

Omkring to procent heraf får i løbet af deres liv behov for højt specialiserede ydelser på social- og undervisningsområdet. Nogle af de højt specialiserede ydelser er knyttet til sygdom eller handicap, andre er knyttet til misbrug eller familieproblemer.

Det grundlæggende ved ydelser leveret på et højt specialiseret niveau er, at de baseres på højt specialiserede kompetencer, faglig viden, vidensbaserede metoder, særlig avancerede velfærdsteknologier og særlige fysiske rammer.

Kommunernes samlede ansvar for socialområdet indebærer et forsyningsansvar for højt specialiserede ydelser. Samarbejdet omkring dette forsyningsansvar sker blandt andet i regi af Rammeaftalen.

Det er kommunernes ansvar at koordinere det specialiserede socialområde og specialundervisnings-området på såvel børne- og ungeområdet som voksenområdet.

Som følge heraf har kommunerne ansvaret for at udarbejde en årlig rammeaftale for det specialiserede social- og special-undervisningsområde.

Rammeaftalen består af en udviklingsstrategi og en styringsaftale.

Samarbejdet skal give merværdi

- Rammeaftalen skal indgås årligt og senest den 15. oktober.
- Rammeaftale 2017 er godkendt af alle kommuner i hovedstadsregionen og af Region Hovedstaden.
- Rammeaftale 2017 er gældende for perioden 1. januar 2017 til 31. december 2017.

Udviklingsstrategi 2017

Udviklingsstrategien tager afsæt i de tendenser, bevægelser og udfordringer, som kommunerne og Region Hovedstaden oplever omkring det specialiserede social- og undervisningsområde.

Kommunerne i hovedstadsregionen oplever generelt, at der er god sammenhæng mellem de højt specialiserede tilbuds udbud af pladser og ydelser og kommunernes behov herfor. Der er derfor ikke aktuelt behov for at indgå aftaler mellem kommunerne i hovedstadsregionen og/eller mellem kommunerne og Region Hovedstaden om konkrete reguleringer af tilbud eller pladser omfattet af Udviklingsstrategi 2017 (jf. bilag 3 til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2017).

Det specialiserede social- og undervisningsområde er præget af kommunernes omlægning til og etablering af tilbud i enkeltkommuneregi, effektuering af inklusionsstrategier, indsatser i nærmiljøet, recovery-tankegang med videre. Kommunernes tiltag er drevet af et større fokus på at tilbyde hjælpen i nærmiljøet og at opnå mest mulig effekt af indsatserne for at skabe mestring af eget liv. Udviklingen er grundlæggende positiv. Samtidig giver udviklingen dog behov for, at kommunerne og regionen samarbejder for i fællesskab at kunne tilbyde målrettede faglige kompetencer, rammer, metoder med videre til en rentabel pris til en mindre gruppe af børn, unge og voksne med specialiserede behov, som ikke kan imødekommes i de enkelte kommuner (jf. bilag 1 til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2017).

Med afsæt i de bevægelser og udviklingstendenser, som kommunerne oplever på området, er der i 2017 udvalgt ét særligt tema og ét fokusområde, der vil være i fokus i forbindelse med den tværkommunale koordination i 2017. Det særlige tema og fokusområdet introduceres kort på de næste sider.

Formålet med udviklingsstrategien er:

- At sikre og styre den faglige udvikling af tilbuddene i hovedstadsregionen, så alle driftsherrer til stadighed er i stand til at tilbyde de rigtige tilbud af høj kvalitet også til små målgrupper og målgrupper med komplicerede problemer.
- At skabe synlighed og gennemskuelighed om kapacitet og behov for pladser.
- At sikre koordination og udvikling af nye tilbud særligt til små målgrupper og målgrupper med komplicerede problemer, så ekspertise og ressourcer på særlige områder anvendes hensigtsmæssigt.

Særligt tema

-for hovedstadsregionen 2017

I 2017 har kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden valgt det særlige tema:

- Implementering af fælles målsætninger for det tværgående specialiserede socialområde.

Temaet ligger i forlængelse af det særlige tema i 2016 om at formulere fælles målsætninger for det tværgående specialisede socialområde. Selve processen omkring formuleringen af de fælles målsætninger pågår planmæssigt i 2016. Det forventes, at målsætningerne indarbejdes i Rammeaftale 2018. I 2017 vil der være fokus på at få implementeret de fælles målsætninger i de 29 kommuner og Region Hovedstaden, herunder hvilke initiativer det er relevant at igangsætte på baggrund af de fælles målsætninger.

De fælles målsætninger på området skal bidrage til at udvikle en fælles ramme, der kan understøtte koordination og samarbejde på det tværgående specialiserede socialområde mellem kommunerne og mellem kommunerne og regionen. Derudover er det hensigten, at temaet kan bidrage til øget forståelse for og fokus på, inden for hvilke målgrupper der er behov for tværkommunalt samarbejde, behovet for at nogle kommuner løfter opgaven for fællesskabet samt udviklingen inden for målgrupperne og dennes betydning for tilbuddenes sammensætning med videre (jf. bilag 1 til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2017).

Det særlige tema er yderligere udfoldet i et kommissorium, der kan findes på den fælleskommunale hjemmeside www.rammeaftale-h.dk.

Fokusområde i 2017

- Specialiseret socialpædagogisk støtte og bistand (SEL § 85)

samt

- Kommunernes erfaringer med at omsætte Voksenudrednings-metoden (VUM) til praksis i form af pædagogiske handleplaner, indsatsmål samt valg af indsatser og tilbud samt opfølgning og takststruktur .

Fokusområdet udspringer af de bevægelser, der i disse år præger det specialiserede social- og undervisningsområde, herunder recovery- og rehabiliteringsperspektiver, progression og effektdokumentation samt mindst indgribende indsatser i borgernes nærmiljøer.

En central tendens i hovedstadsregionen såvel som på landsplan er, at kommunerne i højere grad end tidligere etablerer indsatser med udvidet specialiseret støtte i borgerens egen bolig (jf. Servicelovens § 85) frem for i botilbud. Indsatser i borgerens eget hjem opleves i flere tilfælde at give et langt bedre grundlag for rehabilitering og for at arbejde med borgernes sociale mobilitet og støtte dem i at kunne leve et mere selvstændigt liv.

Voksenudredningsmetoden (VUM) er en metode, der kan understøtte den faglige og lovgivningsmæssige kvalitet i sagsbehandlingen og udredningen på handicap- og udsatte voksenområdet. Størstedelen af hovedstadsregionens kommuner har helt eller delvist implementeret voksenudredningsmetoden. Dog er der stor forskel på, hvordan metoden omsættes til praksis, og hvor dybt og bredt metoden er implementeret i forhold til arbejdet med pædagogiske handleplaner, udarbejdelse af indsatsmål, valg af indsatser og tilbud, opfølgning med videre.

Fokusområdet vil blive genstand for vidensdelingsaktiviteter i 2017 på tværs af kommuner og region (jf. bilag 1 til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2017).

Styringsaftale 2017

Nogle kommuner og Region Hovedstaden driver tilbud på social- og undervisningsområdet, som andre kommuner kan benytte til mennesker med særlige behov. Som udgangspunktet for køb og salg af pladser på disse tilbud foregår dialog mellem kommuner og driftsherrer om de konkrete forløb.

Styringsaftalen understøttet denne dialog, og er med til at lægge rammerne for kapacitets- og prisudviklingen på de sociale tilbud.

Nyt i Styringsaftale 2017

Ændringer i lovgivning og praksis giver anledning til enkelte nye elementer i Styringsaftale 2017, som har betydning for takstberegningen for 2017:

- Ny procedure for fastsættelse og opkrævning af beboeres egenbetaling i tilbud efter Servicelovens §§ 107-110 (jf. bilag 1 og 4 til Styringsaftale i Rammeaftale 2017).
- Ny mulighed for at anvende abonnementsordninger (jf. bilag 1 til Styringsaftale i Rammeaftale 2017).
- Specifikation af de tilbudstyper, der er omfattet af takstmodellen i Styringsaftalen (jf. bilag 1 til Styringsaftale i Rammeaftale 2017).

Sammen for borgerne

- Styringsaftalen er et redskab til at understøtte det kommunale samarbejde i hovedstadsregionen og samarbejdet mellem kommunerne og regionen.
- Styringsaftalen omfatter:
  1. En aftale om udviklingen i udgifter per dag i de takstbelagte tilbud.
  2. Aftaler, takstmodel og procedurer, som skal understøtte samarbejde og dialog mellem brugerkommuner og driftsherrer om de konkrete forløb ved køb og salg af pladser.

Aftale om udvikling i udgifter per dag 2017

Kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden har indgået en flerårig aftale, gældende for 2017 og 2018 om udviklingen i udgifter per dag i de takstbelagte tilbud på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet:

- At udgifter per dag i de takstbelagte tilbud på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet til og med 2018 maksimalt må stige med pris- og lønfremskrivningen minus 2 procent i forhold til pris- og lønniveauet i 2014.

Formålet med aftalen er at skabe rum og stabilitet til den nødvendige udvikling af de tværkommunale tilbud for at imødegå udviklingstendenserne på området, samtidig med at der skabes incitament til et fokus på at optimere driftsomkostningerne i en stram kommunal økonomi. Derudover tager aftalen højde for kommunernes og Region Hovedstadens eventuelle reduktioner i aftaleperioden 2014-2016.

Kommunerne i hovedstadsregionen har desuden aftalt, at der fra den nuværende aftalte vejledende norm for beregning af de indirekte omkostninger for kommunale tilbud på syv procent af de direkte omkostninger (overheadprocent), arbejdes hen imod seks procent som et gennemsnitligt mål for kommunerne under ét ved udgangen af 2017. Region Hovedstaden deltager ikke i denne aftale, da regionen beregner de indirekte omkostninger konkret.

Aftalerne er nærmere specificeret i bilag 1 til Styringsaftale i Rammeaftale 2017.

Bilagsliste

-Hent bilag på webben:

www.rammeaftale-h.dk

Bilag til Styringsaftale 2017

- **Bilag 1**: Aftaler, taksmodel og procedurer på det takstbelagte område til Styringsaftale 2017
- **Bilag 2:** Eksempel på model til beregning af enhedstakst, herunder efterregulering af over-/underskud
- **Bilag 3**: Eksempel på model til beregning af takster samt efterregulering af over-/underskud og belægningsprocent ved anvendelse af flere takstniveauer
- **Bilag 4:** Procedurer for fastsættelse og opkrævning af beboeres egenbetaling i tilbud efter Servicelovens §§ 107-110.
- **Bilag 5:** Hovedstadsregionens fælles visitationsaftale vedrørende kommunikationscentrene.
- **Bilag 6:** Samarbejdsmodel vedrørende de mest specialiserede tilbud.

Bilag til Udviklingsstrategi 2017

- **Bilag 1**: Tendenser og bevægelser på det specialiserede socialområde og special-undervisningsområdet
- **Bilag 2:** Oversigt over alle tilbud beliggende i hovedstadsregionen .
- **Bilag 3**: Oversigt over tilbud omfattet af Udviklingsstrategi 2017 inklusiv kapacitetstal 2017-2019.
- **Bilag 4:** Oversigt over udvikling i kapacitet og belægning i tilbudstyper i Udviklingsstrategi 2017
- **Bilag 5**: Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger – opgørelse af kapacitet og belægning samt behov og efterspørgsel.